- створення позитивного настрою в процесі навчання;
- забезпечення рухової активності учнів з використанням активних методів навчання.

Таким чином, фізична культура у вищих навчальних закладах повинна будуватися з урахуванням місцевих умов і потреб студентів. Форма занять, інтенсивність навантажень, використовувані методи і тривалість занять визначаються на основі державних освітніх стандартів і норм фізичної підготовки. Також важливо створювати сприятливі умови для занять, включаючи забезпечення спортивним обладнанням та інфраструктурою.

Література :

1. Шиян Б. Теорія і методика фізичного виховання школярів. В 2-х частинах. К., 1998.
2. Ведмеденко Б.Ф. Теоретичні основи і практика виховання молоді засобами фізичної культури. Київ, 1993.

УДК 378.1:17.022.1

ВІД НАМІРІВ ДО ДІЙ: РІШУЧІСТЬ ЯК НОВА ЦІННІСТЬ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Михайленко І.В., к. пед. н., доцент,
Нестеренко В.О., ст.викладач,
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

Відомо, що процес втілення цінностей у життя, який викликає необхідність постійного самовдосконалення людини, є достатньо

складним, навіть якщо цінності, за своєю значущістю, мають визнаний високий пріоритет. Тому для поширення надзвичайно важливої академічної доброчесності в колі науково-педагогічної спільноти необхідно бути наполегливими і активними.

Академічна доброчесність є особливо важливим питанням в умовах дистанційного формату навчання і, відповідно, використання різних цифрових ресурсів учасниками освітнього процесу. Дані різноманітних досліджень як українських, так закордонних науковців показують, що в даний час доволі високим залишається рівень академічного плагіату серед студентства в вищих школах та коледжах і, на жаль, продовжує підвищуватися. У цьому відношенні вселяють надію дослідження Центру академічної доброчесності, які демонструють, що норми та правила, які практикуються в сучасних університетах, зокрема діючі кодекси честі, можуть значно вплинути на поведінку здобувачів, на їхні переконання та ставлення до навчання [1].

Коли перед доброчесністю постають нові виклики, тоді ж виникають нові методики викладання, а механізми етичного прийняття рішень підсилюються. Спроби створити та сприяти культурі доброчесності вимагають нашої постійної уваги. Академічна доброчесність є необхідною для нас як освітян, якщо ми хочемо досягнути успіхів у своїй праці. Окрім цього, доброчесність закладає фундамент відповідальної поведінки наших здобувачів після того, як вони покинуть стіни університету.

Першопочатково ми розглядали п’ять цінностей - п’ять основних принципів академічної доброчесності, які формують етичну основу освітнього та наукового процесу: чесність, довіру, справедливість, повагу та відповідальність. В цій роботі ми звертаємо увагу на такому додатковому новому і важливому елементі як рішучість. Відомо, що рішучість є такою властивістю особистості, що полягає у здатності швидко, сміливо та обґрунтовано приймати відповідальні рішення та діяти,

долаючи перешкоди. Рішучість проявляється у готовності переходити від намірів до дій. З досвіду роботи у сфері академічної доброчесності ми зрозуміли, що рішучість має стати елементом множини основних принципів академічної доброчесності.

Рішучість є фундаментальною цінністю академічної доброчесності, оскільки вона надає академічній спільноті моральну силу, щоб приймати правильні рішення, навіть коли це важко. Рішучість дозволяє діяти відповідно до переконань і підтримувати найвищі стандарти чесності в умовах будь-якої складності.

Розглянемо прояви рішучості в академічному середовищі:

- опір тиску (рішучість допомагає здобувачам протистояти тиску з боку однолітків, щоб уникнути обману або недоброчесної поведінки);
- вибір складного шляху (замість того, щоб вибрати "легкий шлях" і йти на порушення, рішучість спонукає виконувати роботу сумлінно і відповідально, дотримуючись встановлених правил);
- висловлювання проти порушень (при зіткненні з недоброчесною поведінкою, рішучість дозволяє виступити проти неї, навіть якщо це викликає дискомфорт у взаємостосунках);
- сумлінна робота (для здобувачів рішучість означає взяти на себе відповідальність за власне навчання і виконувати завдання доброякісно, незважаючи на труднощі);
- формування сильної спільноти (рішучість дозволяє спільноті підтримувати принципи доброчесності, що сприяє створенню середовища, заснованого на чесності, довірі та взаємоповазі).

Важливість рішучості для академічної доброчесності:

- активація інших цінностей (хоча чесність, довіра, справедливість, повага і відповідальність є ключовими цінностями, саме рішучість

дозволяє втілювати їх у життя, особливо за несприятливих обставин);

- вимога до особистості (рішучість — це риса характеру, яка виховується в середовищі, де є можливість робити вибір і вчитися на ньому);
- зміцнення спільноти (рішучість сприяє зміцненню академічної спільноти, роблячи її стійкою до негативного впливу і підтримуючи високі стандарти доброчесності).

Рішучість відрізняється від інших цінностей академічної доброчесності тим, що є це радше якістю або здатністю, аніж цінністю як такою.

Бути рішучим означає діяти згідно власних переконань. Як розумова здібність, рішучисть розвивається лише у такому середовищі, у якому можна її випробувати.

Таким чином, академічне середовище доброчесності обов’язково має включати можливості робити власний вибір, виносити з нього уроки та зростати. Через цей циклічний процес, рішучість, благородність та доброчесність можуть розвинутися як взаємозалежні та переплетені між собою риси.

Члени академічних спільнот мають навчитися не лише приймати стійкі та непохитні рішення, але й демонструвати рішучість, яка є необхідною для того, щоб зафіксувати їх не лише словом, але й ділом. Лише через постійне плекання рішучості можливе створення та підтримка сильних спільнот доброчесності, які залишатимуться відповідальними, шанобливими, надійними, чесними, справедливими, незважаючи на обставини, з якими вони можуть зіткнутися.

Література :

1. Тицька Я. Академічна доброчесність та академічна відповідальність у забезпеченні якості освіти. *Правова гуманітарна парадигма,* 2018, Випуск 11. С. 83-97. URL: http://pgpjournal.kiev.ua/archive/2018/11/37.pdf. (дата звернення 4.11.2025)

2. Колесніков А. Академічна доброчесність в українському освітньо-науковому просторі: проблеми та соціальні загрози. *Регіональні аспекти розвитку продуктивних сил України,* 2019, Випуск 24, С. 122-128. URL: http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/38304. (дата звернення 2.11.2025)

7. Шкіцька І.Ю. Основи академічної доброчесності. Практикум : навч.-метод. для студ. вищих навч. закл. Тернопіль: ТНЕУ, 2018. 64 с.

8. Бабчинська О. І. Академічна доброчесність як необхідно-важлива складова наукової діяльності та освітнього процесу. *Інтерактивний освітній простір ЗВО: матеріали всеукраїнського науково-практичного вебінару (м. Вінниця, 11 травня 2023 р.). Вінниця, 2023. С. 63–66. URL: http://www.vtei.com.ua/doc/2023/vatra2004/zb112023.pdf*. (дата звернення 5.11.2025)

9. Доценко І. О. Академічна доброчесність у системі забезпечення якості вищої освіти. *Педагогічна освіта: теорія і практика. 2022. № 32. С. 31-42. DOI: https://doi.org/10.32626/2309-9763.2022-32-31-42*. (дата звернення 6.11.2025)